

Rapport från Rättstolkarnas teknikdag med Domstolsverket den 30/11 2016

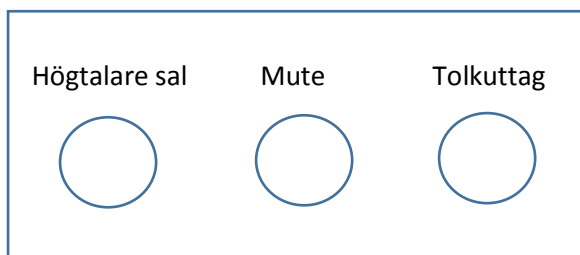
Vi var inbjudna till Domstolsverkets lokaler i slutet av november för att i rättegångsspel testa deras nya teknik för simultantolkning via distans. Bakgrunden är att DV i september fick ett regeringsuppdrag som innebar att DV skulle se över möjligheterna att stödja en effektivare användning av tolkar i domstol. Sedan dess har arbetsgruppen börjat arbeta i projektform. Mötet den 30/11 var en del av det projektet. Projektledare är Joakim Westerlund som är rådman i Malmö. Man arbetar med tre stora huvudfrågor.

- Stödpaket till domstolarna – riktlinjer, nya blanketter, hur kan man använda tolkarna bättre
- Teknikutveckling, framför allt med möjlighet att tolka simultant på distans
- Utbildning av domstolarnas personal, framför allt domstolshandläggare

Med på mötet den 30/11 var också ett tjugotal personer både från Domstolsverkets teknikenhet och andra enheter samt från domstolar runt om i landet. Förvaltningsrätterna i Malmö, Stockholm, Göteborg och Luleå samt Malmö, Mora, Södertörns och Ångermanlands tingsrätter med flera domstolar var representerade med rådmän och/eller tolksamordnare. Närvarande från Rättstolkarna var Anna Lundberg, Lotta Hellstrand och Mirjana Kotur Hallberg.

Dagen började med rättegångsspel – två fejkade rättegångar där det behövdes tolk på bks och engelska. Mirjana och Lotta satt då i andra rum utanför rättssalen och tolkade simultant via videolänk in i rättssalen. Anna satt med både i salen och i rummet med tolk.

I rummet där tolken satt fanns en konsol med mikrofon och hörlurar. Konsolen såg ut så här:

Det finns en volymknapp på sidan av konsolen för höjning/sänkning av volymen i tolkens lurar. Om man trycker på "Högtalare sal" hörs tolkningen i högtalarna i rättssalen. Detta är lämpligt vid tolkning till svenska exv. vid förhör av den icke svensktalande. Om man trycker på "Tolkuttag" hörs tolkningen i den icke svensktalandes lurar. Det passar bra när man simultantolkar förhandlingen. "Mute" är en hostknapp. Tolken måste alltså växla mellan de olika knapparna under förhandlingen. Att tolka med den här utrustningen kräver utbildning men var inte svårt, enligt Mirjana.

Ett problem kan vara att endast tolken hör i lurarna vad som sägs i rättssalen. Om det är två tolkar i samma språk bör den tolk som för tillfället inte tolkar också kunna följa med i förhandlingen. RT påpekade att det bör finnas två uttag för hörlurar i konsolen, så att båda tolkarna kan följa med. Det är inga problem att lösa, enligt DV:s teknikenhet.

En fråga som också togs upp var hur kameran fokuserar. Det är svårt för protokollföraren att alltid hinna med att skifta kameran så att talaren är i bild, särskilt vid snabba replikskiften. Hon/han måste ju hinna med att föra protokoll också! Det är ju bra om talaren är i bild vid

simultantolkning. RT tycker att man kan lösa det med att då ha en bild över hela rättssalen i stället. Kanske kan man tänka sig en tvådelad skärm, ena halvan med bild på talaren och andra med bild på hela salen? Rättegångsspelen var sammantaget några mycket intressanta timmar med många synpunkter, frågor och idéer från samtliga närvarande. RT är mycket glada att få vara med och testa och tycka till om den här tekniken.

Den andra halvan av eftermiddagen ägnades åt den nya e-utbildningen för domstolshandläggare som är på gång och som vi skrev om i nyhetsbrevet för september i år. Elaine Wikman från Lärandeenheten på DV som vi träffade då var nu med i Jönköping och höll en workshop för samtliga deltagare om utbildningen. Vi fick dela in oss i grupper och komma med förslag på vad den skulle innehålla. Det var mycket intressant med många spännande förslag. Alla deltagare från DV och domstolarna var mycket intresserade och hade idéer. RT uppfattade också att alla var mycket receptiva och villiga att lyssna på oss tolkrepresentanter.

Sammantaget var detta en givande dag som vi hoppas är ett tecken på en helt ny medvetenhet om tolkfrågorna runt om i landets domstolar.